METSÄTALOUS

Kun muunlaiset omistajuustiedot ovat julkisia, miksi näin ei ole metsäomaisuudenkin kohdalla? **KANSANEDUSTAJA MIKAEL JUNGNER, SDP**

MTK tuomitsee veromuutokset

MTK tuomitsee toiveet metsäverotuksen muutoksiin. Täysjyrkän tyrmäyksen saa myös puukaupan vilkastuttajaksi suunniteltu metsätilamaksu.

Metsänomistajien nykyinen verotus perustuu puukaupasta saatuihin tuloihin. MTK:n mukaan kyseessä on markkinatalouteen hyvin sopiva veromuoto.

Aiemmin käytössä oli pinta-alaverotus, jossa veroa maksettiin metsäpinta-alan ja sen tuottokyvyn mukaan. Se kannusti tehokkaaseen metsänhoitoon ja säännölliseen puukauppaan.

Metsäteollisuus on syksystä lähtien valittanut, että puukauppa ei käy tarpeeksi vilkkaasti. Etenkin sahat ovat kärsineet puupulasta.

Ratkaisuksi on esitetty metsätilamaksua, jota maksettaisiin vuosittain hehtaareiden mukaan. Maksun saisi vähentää myyntituloverosta, joten se ei rasittaisi säännöllisesti puuta myyvää metsänomistajaa.

Sen lisäksi metsäteollisuus ja esimerkiksi elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) ovat käynnistelleet keskustelua pinta-alaveroon palaamisesta.

MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtajan **Mikko Tiirolan** mukaan osa metsänomistajistakin muistelee pinta-alaveroa onnen aikana. Muistikuvissa silloin kaikki oli hyvin.

Monimutkainen järjestelmä

Järjestelmä oli kuitenkin varsin monimutkainen.

Metsätalouden tehokasta harjoittamista palkittiin kovan kasvun lisäksi erilaisilla vähennyksillä.

Tiirola varoittaa metsäteollisuutta haikailemasta vanhan järjestelmän perään. Hän perustelee sitä sillä, että verojärjestelmän vaihto sotkisi puukaupan pitkäksi aikaa.

”Ensinnäkin siihen tarvittaisiin siirtymäaika. Silloin tilanne olisi päinvastainen kuin viimeksi.”

Pinta-alaverosta myyntiveroon siirtyminen innoitti metsänomistajat myymään järeitä leimikoitaan, jotka he saivat kaupaksi ilman myyntiveroa. Pinta-alaveroon palaaminen pysäyttäisi vastaavasti puukaupan siirtymäajaksi.

”Ne, joilla on paljon puuta, odottaisivat siirtymäajan ylitse, että pääsevät myymään puunsa verotta. Siinä olisi metsäteollisuudella kestämistä”, sanoo Tiirola.

JARMO PALOKALLIO

PEFC-vaatimuksia ryhdytty uudistamaan

PEFC-sertifioinnin metsänhoidon vaatimusten uudistamistyö on käynnistynyt. Uudistustyö on osa normaalia viisivuotiskiertoa.

Suomen Metsäsertifiointi ry on kutsunut metsien hoidon ja käytön kestävyydestä kiinnostuneet tahot standardityöryhmään, jonka tehtävänä on uudistaa Suomen PEFC-vaatimukset. Samalla varmistetaan, että vaatimukset ovat linjassa PEFC:n kansainvälisten vaatimusten kanssa.

”Lähetimme kutsukirjeen yli kuudellekymmenelle taholle. Olemme suunnitelleet standardityöryhmän perustamiskokouksen ajankohdaksi toukokuun alkua”, kertoo PEFC Suomen puheenjohtaja **Simo Jaakkola** tiedotteessa.

Työryhmään osallistumista ei ole rajattu kutsukirjeen saaneille, vaan työryhmä voi täydentää jäsenistöään.

”Kokousten määrästä ja sisällöstä työryhmä päättää itse. Odotettavissa on vilkas keskustelu PEFC-kriteerien sisällöstä”, ennakoi Jaakkola. Työryhmän odotetaan saavan työnsä valmiiksi ensi vuoden kesään mennessä.

Tarkistustyön aikana kriteeriluonnokset tulevat myös julkisesti kommentoitavaksi. PEFC Suomi toimittaa työryhmän hyväksymät kriteerit PEFC:n kansainvälisen arviointiprosessin käyttöön.

Suomessa nyt käytössä olevat PEFC-standardit on laadittu vuosina 2008–2009.

MT

Riittävän vahva kone kiskoo puut juurineen maasta

Puiden korjuu juurineen säästää kustannuksia mutta vaatii vahvaa peruskonetta. Menetelmä nopeuttaa puustoisten turvemaiden muuttamista turvetuotantoon tai viljelyyn sopivaksi.

JARMO PALOKALLIO

Rajuimmillaan puut voi korjata nostamalla ne irti maaasta juurineen.

Järeiden puiden korjuu juurineen maasta ylös vetäisemällä kuulostaa aprillipilalta. Sitä se ei kuitenkaan ole. Metsäntutkimuslaitos on jo kokeillut menetelmää turvemailla.

Tutkija **Juha Laitilan** vetämän selvityksen mukaan hakkuuseen liitetty kantojen nosto on kilpailukykyinen menetelmä esimerkiksi silloin, kun turvemaa pitää valmistaa turvetuotantoon tai raivata pelloksi.

Yhdistetty korjuu oli erilliskorjuuta kannattavampaa, kun runkojen koko jäi noin 20 senttiin tai sen alle.

Ainespuun, etenkin tukkien, tyvet voivat nostossa halkeilla pilalle. Se vähentää tukkiosuutta tai pilaa pienen tukin kokonaan.

Sen vuoksi ainespuuta ei kannata korjata repimällä.

Rajua käsittelyä

Kokonaisten puiden nyhtäminen juurineen irti maasta kuulostaa rajulta. Se myös on sitä.

Oikeassa kohteessa se on kuitenkin käyttökelpoinen ja tehokas tapa työskennellä.

”Tämä kokeilu lähti käyntiin Vapon tarpeesta raivata puustoisia soita turvetuotantoon. Kun puut revitään maasta ylös juurineen, kantoja ei tarvitse poistaa erikseen”, selittää tutkija **Kari Väätäinen**.

Tulosten mukaan kantojen nosto hakkuun yhteydessä oli edullisempaa kuin hakkuu ja kantojen korjuu erikseen.

Perinteisellä hakkuutavalla kantojen erilliskorjuu kaivukoneella oli kallista etenkin pienillä kannoilla. Lisäksi on epävarmaa, havaitseeko kaivukoneen kuljettaja kaikki kannot.

Kannoista energiaa

Kiinnostus kantojen nostoon liittyy puuenergian käytön kasvuun. Jo pari vuotta sitten kantojen käyttö nousi miljoonaan kuutioon vuodessa.

Metsänomistajat suhtautuivat kantojen nostoon aluksi hyvin epäillen. Täyttä hyväksyntää kantojen nosto ei ole saanut vieläkään.

Luonnonsuojelijat haluaisivat pitää kannot metsistä lahopuuta tuottamassa ja hiilivarastona. Metsänomistajat taas pelkäävät kantojen noston aiheuttamaa ravinnehukkaa ja vesakoitumista.

Väätäinen myöntää, että kantojen noston yleinen hyväksyttävyys on edelleen yksi kysymysmerkki.

Toinen kysymys on kantojen käytettävyydessä. Ne ovat hyvää puuainesta, mutta niiden mukana lämpölaitokselle kulkeutuu maa-ainesta, mistä pitää päästä eroon.

Yhdistetyssä korjuussa kantoihin jää huomattavia määriä turvetta ja pintakunttaa, koska kantoja ei voi ravistella tai pilkkoa hakkuutyön yhteydessä.

Koneissa riittää voimaa

Koehakkuussa puut revittiin juurineen maasta tavallisella harvesterilla. Sellaiset pystyvät repimään turvemaasta puita, jotka ovat rinnankorkeudelta 27 senttiä paksuja.

Juurakon maasta irrottamiseksi tarvittava voima riippuu puulajista, juurakon tyypistä, sen läpimitasta, maalajista ja juurakon irrotusmenetelmästä.

Puun runkoa voidaan käyttää vipuvartena juurakkoa irrotettaessa, jolloin voimantarve pienenee.

”Toisaalta harvesteri ei välttämättä ole paras kone tähän hommaan. Niiden liikeratoja ei ole suunniteltu puiden irrottamiseen maasta”, pohtii Väätäinen.

Enemmän voimaa ja kestävyyttä löytyisi kaivinkoneista. Jos menetelmä yleistyy, niiden voi olettaa toimivan silloin konealustana.

JARMO PALOKALLIO

BIOENERGIAA

Lämpöä kannoista

Kannoista saa bioenergiaa. Niiden korjuu herättää myös vastustusta.
Juurineen puut kannattaa korjata esimerkiksi turvetuotantoon valmistettavalta suolta.
Tukkien tyvet halkeilevat, jos puut nostetaan ylös maasta juurineen.
Kivennäismailla männyn syvä paalujuuri vaikeuttaa juurineen korjuuta.

Puubiomassan kertymä eri rinnankorkeusläpimitoilla

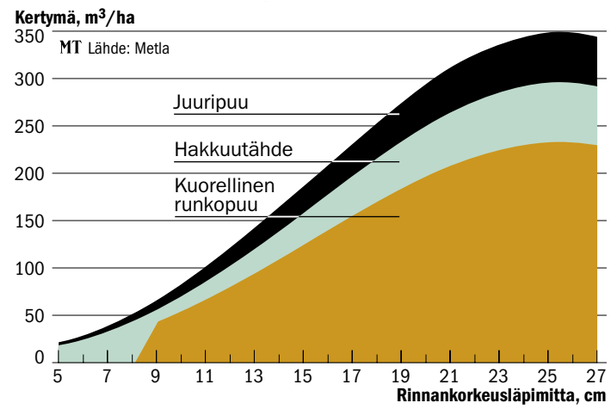

www.maaseuduntulevaisuus.fi Metsänomistaja 20.3.2012 Painosmäärä yli 320 000 kpl

METSÄNOMISTAJA -jättinumero

Numero ilmestyy 20.3.
Aineistot 14.3.

Hyödynnä yli 320 000 kpl:n erikoispainos!

Aiheena mm.:
▷ Puukauppanäkymät
▷ Henkilöauton koeajo
▷ Metsärahan käyttö
▷ Mönkijä ja metsänomistaja

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa jättinumerosta!

Aineistopäivä 14.3.
Aineistot sähköpostilla: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

Jungner ja Rajamäki haluavat avointa metsädataa

SDP:n kansanedustajat **Mikael Jungner** ja **Kari Rajamäki** haluavat avata metsätietokannat. Heidän mielestään omistajatietojen hankkiminen on nykyisin ”kohtuuttoman monimutkaista”.

Kansanedustajat pitävät avoimen datan periaatteen laajentamista metsätietokantoihin yhtenä mahdollisuutena saada puukauppa vilkkaammaksi ja puu yritystoiminnan käyttöön.

Jungner ja Rajamäki toivovat, että myös yksityiset tietokannat avataan, jos niiden toimialat saavat julkisia avustuksia.

”Tietokantojen avaamiseen voitaisiin kannustaa laittamalla avoimet tietokannat edellytykseksi metsätuen saamiselle”, Jungner pohtii.

”Kun muunlaiset omistajuustiedot ovat julkisia, miksi näin ei ole metsäomaisuudenkin kohdalla?”

Rajamäki pitää puun saatavuuden ja puukaupan edistämistä niin metsänomistajan kuin koko metsäteollisuuden kehityksen kannalta välttämättömänä.

”Suomalaisen puun käyttöä on edistettävä lukuisin toimenpitein ja tämä voisi olla yksi niistä. Metsätietokannat avaamalla saataisiin puu liikkeelle ja monipuolisemmin hyödynnettäväksi.”

Nykyisellään metsätietokantojen tietoja luovutetaan ilman maanomistajan lupaa sähköisesti vain viranomaisille.

”Puuta raaka-aineena käyttävien olisi tarpeen tietää, missä ja millaista puuta on tarjolla eli kuka sen omistaa. Kauppaa on vaikea käydä ja palvelua tarjota, mikäli vastapuolen selvittäminen on kohtuuttoman vaikeaa”, Rajamäki summaa.

MT

METSÄSTÄ LYHYESTI

Vapon sahojen ahdinko syvenee

Vapon viime vuoden liikevaihto oli noin 653 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2011 oli 705 miljoonaa.

Sahatavaran osuus liikevaihdosta oli 113 ja pellettien 100 miljoonaa euroa. Puutuotteiden liikevaihto on siis painunut hieman edellisvuodesta, jolloin se oli 227 miljoonaa euroa.

Vapon tulos nousi plussalle 5,8 miljoonaan euroon, kun se vuonna 2011 oli -41,9 miljoonaa euroa.

Sahoilla menee kuitenkin entistä huonommin. Toissa vuonna ne tekivät tappiota 9,3 miljoonaa euroa, mutta nyt tappion määrä nousi 10,9 miljoonaan euroon. Pellettien tuotannosta tuli 5,4 miljoonaa euroa tappiota, mutta suunta oli ylöspäin, sillä edellisvuonna tappiota koitui 47,3 miljoonaa euroa.

Puuvarkaat kiinni gps:llä

Puuvarkaudet ovat yleistyneet vauhdilla Saksassa Hessenin osavaltion metsissä, timber-online.net kertoo.

Siksi tiettyihin puunrunkoihin kiinnitetään nyt gps-lähettimet. Laite lähettää viestin heti, jos puu kuljetetaan pois metsästä luvattomasti. Satelliittitekniikan avulla saadaan selville, minne laittomasti hakattu puu on kuljetettu.

Tekniikan käyttöönoton odotetaan vähentävän puuvarkauksia.

Puutyöstökoneiden kauppa vaikeuksissa

Italialaisia puuntyöstökoneita tilattiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä aikaisempaa vähemmän, timber-online.net uutisoi.

Puuntyöstökoneiden valmistajien kattojärjestön Acimallin mukaan tilaukset vähenivät 9,5 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tilaukset Italiaan kasvoivat 0,8 prosenttia, mutta ulkomaille tilattiin 10,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän koneita.

Ulkomaan tilausmäärien odotetaan kääntyvän pian kasvuun, mutta Italiassa rohkaisevia merkkejä ei ole näkyvissä.

Uusi saha Venäjälle Krasnoyarskiin

Venäläinen yritys Priangarsky käynnistää marraskuussa sahan Krasnoyarskissa, timber-online.net kertoo. Ensimmäisessä vaiheessa tuotanto asettuu 130 000 kuutiometrin vuodessa, vaikka kapasiteetti onkin 300 000 kuutiometriä. Koko kapasiteetti on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2016.

Investointi maksaa noin 37 miljoonaa euroa. Sahatavaraa viedään Syyriaan, Turkkiin, Japaniin ja Eurooppaan. Lisäksi sahalla tuotetaan höylättyä tavaraa ja pellettejä Euroopan ja Venäjän markkinoille.